

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1242/01
Zo dňa: 16.02.2015
Z-005391/2015/1100/HDA

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 9
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
financovania regionálneho školstva**

Základná škola s materskou školou Lužianky

Nitra máj 2015

Zhrnutie:

Kontrola financovania regionálneho školstva vychádzala zo strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na roky 2015-2017 a schváleného plánu kontrolnej činnosti na rok 2015. Účelom kontroly bolo preveriť použitie finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a rozpočtu obcí a miest na financovanie prenesených a samosprávnych pôsobností obcí a miest na úseku regionálneho školstva.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu tzn. bolo preverené dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich najmä financovanie regionálneho školstva, rozpočtové pravidlá verejnej správy a územnej samosprávy a ďalšie súvisiace predpisy.

Predmetom kontroly boli všeobecné informácie o škole, jej rozpočet a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami. Pri kontrole boli použité nasledovné metódy a techniky: kontrola dokladov, pozorovanie, rozhovory, prepočet a analytické postupy.

Kontrolou správnosti vedenia účtovníctva bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nedodržiaval postupy účtovania a neuplatňoval ekonomickú klasifikáciu rozpočtovej klasifikácie, čím nekonal v súlade so zákonom o účtovníctve, zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a opatrením Ministerstva financií.

Ďalej boli zistené porušenia zákona o verejnom obstarávaní, keď kontrolovaný subjekt nezriadil profil verejného obstarávateľa na webovom sídle Úradu pre verejné obstarávanie, raz štvrťročne nezverejnil vo svojom profile informáciu o zákazkách nad 1 000,00 eur a správne nevyhodnotil predložené ponuky.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. **1242/01** z 16.02.2015 vykonali:

Mgr. Dušan Hrkeľ, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Ľuboš Valo, PhD., člen kontrolnej skupiny

kontrolu financovania regionálneho školstva, ktorej účelom bolo preveriť použitie finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) rozpočtu obcí a miest na financovanie prenesených a samosprávnych pôsobností obcí a miest na úseku regionálneho školstva.

Kontrola bola vykonaná v čase od 30.03.2015 do 22.05.2016 v

Základnej školy s materskou školou Lužianky
Sasinkova 1, 951 41 Lužianky
IČO 37866745

za kontrolované obdobie: rok 2014 a súvisiace obdobie pre potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 a 400) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly boli všeobecné informácie o škole, jej rozpočet a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Všeobecné informácie

Obec Lužianky (ďalej len „obec“) na základe uznesenia obecného zastupiteľstva zriadila zriaďovacou listinou z 01.07.2004 Základnú školu s materskou školou v Lužiankach (ďalej aj „ZŠ“ alebo „ZŠ s MŠ“ alebo „kontrolovaný subjekt“) s vyučovacím jazykom slovenským. ZŠ s MŠ bola zriadená ako rozpočtová organizácia obce s vlastnou právnou subjektivitou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na rozpočet obce.

Súčasťou ZŠ s MŠ je základná škola, ktorá poskytuje základné vzdelanie, zabezpečuje rozumovú výchovu v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie. Ďalšími súčasťami ZŠ sú materská škola (ďalej len „MŠ“) ako predškolské zariadenie s celodennou výchovnou starostlivosťou, ktorá dopĺňa rodinnú výchovu, školský klub detí (ďalej len „ŠKD“), ktorý zabezpečuje mimo vyučovací proces, mravnú a estetickú výchovu a školská jedáleň (ďalej len „ŠJ“), ktorá zabezpečuje hlavne stravovanie žiakov ako aj ostatných záujemcov v rámci obce.

Podľa údajov k 31.12.2014 škola zamestnávala 34 zamestnancov, z toho 21 pedagogických zamestnancov a 13 nepedagogických. K 15.09.2014 navštevovalo školu 96

žiacov, ktorých výučba prebiehala v štyroch triedach na prvom stupni, piatich triedach na druhom stupni a jednej špeciálnej triede.

Kontrolná skupina NKÚ SR ďalej preverila postup ZŠ s MŠ pri vypracovávaní Správy o hospodárení školy podľa § 7 ods. 1 až 3 zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o financovaní škôl“). Kontrolou neboli zistené nedostatky.

V roku 2014 vykonal hlavný kontrolór obce Lužianky v súlade s plánom kontrolnej činnosti na prvý polrok 2014 v škole jednu následnú finančnú kontrolu, ktorou neboli zistené nedostatky.

2 Rozpočet základnej školy

Zdrojmi financovania verejných škôl, verejných materských škôl a školských zariadení zriadených obcami sú podľa zákona o financovaní škôl najmä prostriedky zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) z rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra SR (ďalej len „MV SR“), prostriedky z rozpočtov obcí, prostriedky od iných fyzických a právnických osôb za prenájom priestorov a zariadenia škôl alebo školských zariadení ako aj ďalšie príjmy upravené v § 2 citovaného zákona.

Kontrolnou skupinou bolo zistené, že zriaďovateľ po schválení rozpočtu neoznámil škole rozpis rozpočtu na rok 2014.

Finančné prostriedky pre ZŠ s MŠ boli schválené obecným zastupiteľstvom ako transfery pre školstvo v sume 412 449,00 eur uznesením č. 84/2013.

Rozpočet na prenesené kompetencie zo ŠR poskytnutý zriaďovateľom ako normatívne finančné prostriedky (ďalej len „FP“) v sume 219 646,00 eur, bol zriaďovateľom školy oznámený 11.02.2014 s rozpisom na záväzné ukazovatele:

- Mzdy (610): 144 005,00 eur
- Odvody (620): 50 330,00 eur
- Tovary a služby (630): 25 311,00 eur

Rozpočet normatívnych FP bol zmenený:

- Zvýšením o 1 890,00 eur na mimoriadne odmeny a odvody zamestnancom ZŠ z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky,
- znížením o 1 976,00 eur rozpočtovým opatrením obce.

Celková skutočná suma normatívnych FP bola 219 560,00 eur.

Zmeny rozpočtu nenormatívnych FP vykonal okresný úrad Nitra (ďalej len „OÚ“) 14 krát v priebehu rozpočtového roka, ktoré zriaďovateľ oznámil ZŠ rozpočtovými opatreniami. Celková suma nenormatívnych FP bola 19 487,00 eur.

Schválená suma poskytnutých FP na rok 2014 na originálne kompetencie bola určená v dodatku č. 1 k všeobecne záväznému nariadeniu č. 1/2013 o podrobnostiach financovania a určení dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Lužianky (ďalej len „VZN č. 1/2013“). Celková suma FP za originálne kompetencie bola 189 424,00 eur v členení:

- Materská škola: 122 290,00 eur
- Školský klub detí 15 057,00 eur
- Školská jedáleň 52 077,00 eur.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Prehľad o schválenom, upravenom rozpočte ZŠ a skutočnom plnení rozpočtu k 31.12.2014 je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie (%)	ZŠ	MŠ	ŠKD	ZŠS
Príjmy spolu		-	2 246,00	16 583,00	738%	5537,00	2215,00	224,00	8607,00
212	príjmy z vlastníctva	-	-	1 116,00	-	1116,00	0,00	0,00	0,00
223	poplatky a platby	-	-	11 046,00	-	0,00	2215,00	224,00	8607,00
292	ostatné príjmy	-	2 246,00	2 728,00	121%	2728,00	0,00	0,00	0,00
311	granty	-	-	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00
	ostatné príjmy*	-	-	1 693,00	-	1693,00	0,00	0,00	0,00
Výdavky spolu		412 449,00	443 623,00	456 014,00	103%	246152,00	128158,00	15281,00	66423,00
600	Bežné výdavky	412 449,00	443 623,00	456 014,00	103%	246152,00	128158,00	15281,00	66423,00
610	Mzdy, platy	167 336,00	274 290,00	274 290,00	100%	157284,00	75243,00	7198,00	34565,00
620	Poistné	185 668,00	96 593,00	97 020,00	100%	55357,00	26450,00	2758,00	12455,00
630	Tovary a služby	59 445,00	69 267,00	81 231,00	117%	31147,00	26382,00	5157,00	18545,00
640	Bežné transfery	-	3 473,00	3 473,00	100%	2364,00	83,00	168,00	858,00

Zdroj: FIN 1 – 12 k 31.12.2014

*ostatné príjmy – prostriedky poskytnuté z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

Kontrolou bolo zistené, že najväčší podiel na výdavkoch jednotlivých zložiek školy tvorili mzdy a odvody (u ZŠ 86%, u MŠ 80%, u ŠKD 66% a v ŠJ 70%). Ostatné výdavky boli použité na nákup tovarov a služieb.

Zdrojmi financovania ZŠ boli v roku 2014:

- normatívne FP v sume 219 560,00 eur, z toho na mzdy a poistné v sume 197 635,00 eur a na tovary a služby 21 925,00 eur,
- nenormatívne FP v sume 19 487,00 určené na odchodné v sume 2 103,00 eur, na zdravotného asistenta učiteľa v sume 6 240,00 eur, na financovanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v sume 4 613,00 eur, na vzdelávacie poukazy v sume 2 625,00 eur a na príspevok na výchovu a vzdelávanie pre MŠ v sume 3 906,00 eur,
- vlastné príjmy školy v sume 14 890,04 pozostávajúce z prenájmu priestorov, z poplatkov za ŠKD, MŠ a ŠJ, vratky, dobropisy a pod.
- FP skutočne poskytnuté obcou v rámci samosprávnej pôsobnosti na základe dodatku č. 1 k VZN 1/2013 v sume 200 637,00 eur (z toho 5 475,00 eur presun z roku 2013)
- ostatné finančné prostriedky v sume 1 693,20 eur z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny.
- FP vrátené do rozpočtu obce v sume 252,90 eur (nižšie čerpanie sa týkalo vlastných prostriedkov v predškolskej výchove, ktoré boli do rozpočtu zriaďovateľa vrátené bankovým prevodom 31.12.2014)

Finančné prostriedky v ostatných oblastiach boli vyčerpané na 100 %.

Z tabuľky č. 1 o rozpočte vyplýva, že príjmy rozpočtu ZŠ s MŠ boli navýšené o vlastné dosiahnuté príjmy celkovej sume 14 890,04 eur, ktoré ZŠ s MŠ použila na krytie svojich výdavkov v sume 14 637,14 eur.

Výdavky rozpočtu ZŠ s MŠ boli čerpané na bežné výdavky v celkovej sume 456 014,34 eur, z toho ZŠ čerpala výdavky v sume 246 152,64 eur, MŠ v sume 128 158,10 eur, ŠKD v sume 15 281,00 eur a ŠJ v sume 66 422,60 eur.

3 Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami na úseku školstva

Financovanie ZŠ a jej hospodárenie upravoval v kontrolovanom období najmä zákon o financovaní škôl, zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon účtovníctve“) a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.

ZŠ nemala svoje hospodárenie upravené samostatným predpisom. Kontrolná skupina zistila, že vnútroorganizačná smernica pre vedenie účtovníctva obsahovala spôsob rozúčtovania výdavkov za energie, ktorý je uvedený v tabuľke č. 2

Tabuľka č. 2

	ZŠ	ŠKD	ŠJ	MŠ
Elektrická energia	20%	5%	50%	25%
Plyn	50%	5%	20%	25%
Voda	50%	5%	20%	25%

3.1 Hospodárenie s verejnými prostriedkami poskytnutými zo ŠR a rozpočtu obce

Kontrolou bolo preverené čerpanie finančných prostriedkov poskytnutých ZŠ zo ŠR z rozpočtovej kapitoly MV SR v rámci prenesených pôsobností a FP poskytnutých z rozpočtu obce, správnosť financovania, hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť pri ich používaní.

Finančné prostriedky určené mzdový normatív a prevádzkový normatív boli použité v celej výške na úhradu miezd a odvodov, resp. prevádzkové náklady.

Kontrolná skupina NKÚ SR ďalej zistila, že normatívne a nenormatívne FP poskytnuté na prenesené kompetencie boli použité v súlade s účelom, na ktorý boli poskytnuté. ZŠ s MŠ čerpala nenormatívne FP na vzdelávacie poukazy v sume 2 625,00 eur, na príspevkov na výchovu a vzdelávanie detí v materskej škole v sume 3 906,00 eur a príspevkov na žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v sume 4 613,00, odchodné 2 103,00 eur a dotáciu na asistentov učiteľa v sume 6 240,00 eur. Kontrolou bolo zistené, že všetky príspevky boli v plnej výške vyčerpané v roku 2014 a boli použité v súlade so zákonom o financovaní škôl.

Kontrolou bolo zistené, že učitelia ZŠ nevykonávali činnosti v iných súčastiach školy (napr. ŠKD). Ďalej bolo zistené, že osem učiteľov viedlo školské krúžky a náklady s nimi spojené boli hradené so vzdelávacích poukazov.

ZŠ s MŠ mala upravený spôsob rozúčtovania nákladov na jednotlivé zložky školy, ktorý bol overený na vybranej vzorke dokladov, ktorú tvorili faktúry za plyn, elektrickú energiu a vodu, za mesiace jún a december v celkovej sume 6 173,72 eur. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Škola mala vypracovanú vnútroorganizačnú smernicu na výkon finančnej kontroly, ktorá upravovala postup subjektu pri výkone predbežnej finančnej kontroly. Na vybranej vzorke dokladov bolo zistené, že predbežná finančná kontrola bola vykonaná na všetkých dokladoch, ktoré boli súčasťou vybranej vzorky. Obsahovala dátum uskutočnenia predbežnej finančnej kontroly s vyjadrením, či pripravovaná finančná operácia bola alebo nebola v súlade so schváleným rozpočtom a ostatnými podmienkami v zmysle zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene doplnení niektorých zákonov. Jej realizácia bola zabezpečená poverenými zamestnancami v zmysle internej smernice pre výkon finančnej kontroly s uvedením podpisov osôb, ktoré predbežnú kontrolu vykonali.

Kontrola správnosti uplatňovania ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie pri triedení výdavkov je popísaná v bode 3.2 tohto protokolu.

3.2 Preverenie správnosti vedenia účtovníctva, zostavenia účtovnej závierky a dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní

Kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami bola vykonaná preverením bežných výdavkov použitých na úhradu tovarov a služieb. Preverenie bolo zamerané na dodržiavanie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy so zameraním na správnosť triedenia výdavkov podľa rozpočtovej klasifikácie a zákona o účtovníctve vrátane dodržania postupov účtovania. Vo vzorke výdavkov bolo súčasne vykonávané overenie realizácie predbežnej finančnej kontroly.

Predmetom preverovania bola vzorka došlých faktúr (ďalej len „DF“) v celkovej sume 12 285,62 eur, ktoré sa týkali bežných výdavkov čerpaných na tovary a služby. Ich kontrolou bolo zistené:

- V dvoch prípadoch DF spolu v sume 120,00 eur bola fakturovaná inštalácia a údržba softvéru s nasledovným zaúčtovaním na účet 518 – Služby bez rozúčtovania na účet 511 – Opravy a udržiavanie. Obdobne nebola vo vzťahu k uvedenému nákladu použitá správna rozpočtová klasifikácia, ktorou mal byť výdavok zatriedený na podpoložku 635002 Rutinná a štandardná údržba výpočtovej techniky. Uvedenými zisteniami kontrolovaný subjekt nekonal v súlade s ustanovením § 58 opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (ďalej len „postupy účtovania“) a súčasne s ustanovením § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve. Súčasne nekonal v súlade s opatrením Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov (ďalej len

„opatrenie k rozpočtovej klasifikácii“) a zároveň s ustanovením § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

- V jednom prípade DF bolo fakturované predplatné časopisov na obdobie 1/2015 až 12/2015 v sume 66,00 eur so zaúčtovaním do nákladov bežného obdobia na účet 501 - Spotreba materiálu, pričom sa jednalo o náklady budúceho obdobia a predplatné malo byť zaúčtované na účet 381 – Náklady budúcich období, čím kontrolovaný subjekt nedodrжал ustanovenie § 6 ods. 1 písm. a) a § 50 ods. 2 postupov účtovania a súčasne ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve. Zároveň nebolo dodržané ustanovenie § 3 ods. 1 a 2 zákona o účtovníctve, podľa ktorých účtovná jednotka účtuje a vykazuje účtovné prípady v období, s ktorým časovo a vecne súvisia a v období, v ktorom vznikli.

- V jednom prípade DF v sume 337,44 eur na mobilné služby zaúčtovanej na účet 518 – Služby, bolo zistené, že okrem poskytnutej služby mobilným operátorom bola súčasťou tejto faktúry suma 248,95 eur vyfakturovaná ako zmluvná pokuta, ktorá nebola zaúčtovaná na účet 544 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania so súčasným zatriedením na podpoložke 637031 Pokuty a penále. Uvedeným postupom kontrolovaný subjekt nekonal v súlade s ustanovením § 61 ods. 3 postupov účtovania a súčasne nedodrжал ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve. Ďalej nekonal v súlade s opatrením k rozpočtovej klasifikácii a zároveň s ustanovením § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Účtovná závierka:

ZŠ s MŠ zostavila individuálnu účtovnú závierku k 31.12.2014, ktorá pozostávala zo súvahy, výkazu ziskov a strát a poznámok a kontrolou jej obsahových náležitostí neboli zistené nedostatky. Porovnaním údajov v hlavnej knihe a údajov uvedených v účtovnej závierke neboli zistené rozdiely.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila súlad postupu školy pri obstarávaní tovarov a služieb so zákonom č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“). Kontrolou bolo zistené, že škola neuskutočnila nákup tovarov a služieb v sume vyššej ako je zákonom stanovený limit, preto pri obstarávaní mala postupovať podľa § 9 ods. 9 zákona o verejnom obstarávaní.

Kontrolou bolo zistené, že škola nemala vypracovaný profil verejného obstarávateľa, čo nebolo v súlade s § 113 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní a raz štvrtročne nezverejňovala súhrnnú správu o zákazkách, čím nepostupovala v súlade s § 9 ods. 9 zákona o verejnom obstarávaní.

Ďalej bolo zistené, že škola v jednom prípade zle vyhodnotila predložené ponuky, pri nákupe počítačovej zostavy, kde bola hlavným kritériom cena, keď nevybrala ekonomicky najvýhodnejšiu cenu, čím nepostupovala v súlade s § 9 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého sa pri zadávaní zákaziek musí uplatňovať princíp hospodárnosti a efektívnosti.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa

Mgr. Dušan Hrkel'
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Ľuboš Valo
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa

Mgr. Soňa Kochanská
riaditeľka